

Speciální kynologický svaz

TART

Zkušební řád

Platný od 1. 5. 1995

Všeobecná část

Posláním zkušebního řádu je zvýšení úrovně kynologie a stanovení závazných pravidel pro přezkušování psů služebních a pracovních plemen v přirozených podmínkách, zaměřených na ochranu majetku, života a zdraví osob, a podpora sportovního využití psovodů.

Tento zkušební řád vydává Speciální kynologický svaz TART (dále jen SKS TART) se sídlem v Praze pro své vnitřní účely. Zkušební řád smí být použit pouze na akcích pořádaných nebo spolupřádaných tímto svazem. Použití pro jiné účely je bez písemného povolení SKS TART zakázáno.

Organizace a pořádání zkoušek

Zkoušky a soutěže (dále jen zkoušky) schvaluje Výcviková komise SKS TART na základě žádosti o delegování rozhodčího, kterou zasílá pořadatel. Žádost o delegaci rozhodčího je nutno zaslat (možno i telefonicky) nejméně 3 týdny před konáním akce předsedovi výcvikové komise. Nejnižší počet účastníků je 5, maximální 10. Uspořádat zkoušky z výkonu může každá základní organizace nebo region SKS TART, pokud má pro pořádání zkoušek vhodné prostory a pomůcky.

Pořadatel zkoušek je povinen nahlásit konání akce místně příslušné krajské veterinární správě a v průběhu akce zajistit odpovídající veterinární péči ve smyslu Řádu na ochranu zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu.

Pořadatel zkoušek určuje vedoucího, který je po celou dobu akce v neustálém kontaktu s rozhodčím. Vedoucí zkoušek zpracovává soupisku, kterou řádně vyplněnou odesílá rozhodčí v originálu bezprostředně po ukončení akce předsedovi Výcvikové komise.

Zkoušek se může zúčastnit každý, kdo svými psychickými, fyzickými a odbornými schopnostmi splňuje předpoklady pro vedení psa a jeho zvládnutí za každé situace.

Ke zkouškám jsou připuštěni psi a feny (dále jen psi) i bez prokazaného původu, avšak svou stavbou těla a fyzickou kondicí musí splňovat předpoklady pro úspěšné absolvování zkoušek a případného praktického využití.

Ke zkouškám nejsou připuštěni psi, na kterých byl proveden jakýkoli chirurgický zákrok za účelem změny vzhledu zvířete zakázaný Zákonem na ochranu zvířat proti týrání (například kupírování uší), ani psi, kteří byli na zkoušky přepravováni v rozporu se Zákonem na ochranu zvířat proti týrání, nebo Vyhláškou o ochraně zvířat při přepravě.

Ke zkouškám jsou připuštěni psi zdraví, nezranění, feny do první poloviny březosti a po ukončení sedmého týdne po porodu. Psovod, který se zúčastní zkoušek s háravou fenou, je povinen oznámit tuto skutečnost vedoucímu zkoušek a zajistit její izolaci od ostatních psů tak, aby nebyla narušena regulérnost akce.

Výstroj psa a pomůcky při zkouškách:

- hladký stahovací kožený, nebo kovový obojek
- krátké vodítko
- bezpečný náhubek
- stopovací vodítko 10-12 m dlouhé
- aportovací činka

Pro pachové práce možno použít stopovací postroj. Obranařské postroje se nepoužívají. Psovod v průběhu zkoušky nesmí mít u sebe donucovací pomůcky (ostnatý, nebo elektronický obojek) a motivační pomůcky (míček, pešek, pamlsky).

Psovod zodpovídá za škody způsobené psem po celou dobu trvání akce.

Úspěšná zkouška je rozhodčím zapsána do výkonnostní knížky psa a psovod po ukončení akce obdrží zápis o vykonané zkoušce.

Bodové ohodnocení rozhodčím je konečné a nelze proti němu podat protest. Protest lze podat pouze v případě, kdy rozhodčí nedodrží ustanovení zkušebního řádu. Protest podává vedoucí akce písemně, ihned po skončení akce, předsedovi Výcvikové komise.

Základní kritéria posuzování

Bodové hodnocení výkonů je stanovené výcvikovou komisí a schválené Výkonným výborem SKS TART. K zapsání zkoušky musí být splněno 70% bodů ve všech disciplínách (stopa, poslušnost, obrana).

Ztrátové body

Drobná chyba	minus 1 - 2 body
Hrubá chyba	minus 3 - 5 bodů
Nesplnění cviku	0 bodů

Nesplnění cviku

Ke ztrátě celé určené bodové hodnoty dochází buď okamžitě (cviky jednoduché) nebo souhrnem drobných či hrubých chyb (cviky složité), kdy dílčí bodové ztráty dovršily, nebo překročily určený bodový rozsah cviku.

Hrubé chyby

Do této skupiny jsou zařazeny chyby, které ohrožují splnění cviku již ve svém menším souhrnu. Vznikají zpravidla z metodických chyb při nácviku, z povahových vlastností psa nebo nedokončením cviku požadované způsobilosti.

Drobné chyby

Tyto chyby mohou rovněž ve svém souhrnu, případně v souhrnu s chybami hrubými, ohrozit splnění předepsaného cviku. Vyplyvají především z nedostatečné ovladatelnosti, drobných nepřesností, pozdní reakce psa, chybné povelové techniky nebo z nesprávného chování psůvoda.

Využívání ztrátových rozpětí musí být úměrné nejen rozsahu chyby, ale i rozdílnosti stupně nebo druhu zkoušky.

Při posuzování poslušnosti je velmi důležité věnovat pozornost vztahu mezi psůvodem a psem. Při hodnocení práce psa se klade důraz nejen na přesnost provedení jednotlivých výkonů, ale především na ochotu, s níž pes cviky plní. Jakékoli projevy strachu před psůvodem, hovořící jasně o způsobu nácviku, je třeba posuzovat co nejpřísněji.

Zkušební řád SKS TART obsahuje tyto zkoušky

ZMT	Zkouška základního minima
T 1	Zkouška všestranného psa prvního stupně
T 2	Zkouška všestranného psa druhého stupně
T 3	Zkouška všestranného psa třetího stupně
OPT 1	Zkouška psa obránáře prvního stupně
OPT 2	Zkouška psa obránáře druhého stupně
OPT 3	Zkouška psa obránáře třetího stupně
SPT 1	Zkouška psa stopaře prvního stupně
SPT 2	Zkouška psa stopaře druhého stupně
SPT 3	Zkouška psa stopaře třetího stupně

Při absolvování zkoušek je zkouška ZMT výchozí zkouškou pro zkoušky všestranné. Zkoušky speciální je možno absolvovat bez vykonání zkoušky ZMT.

Zkouška ZMT

Prováděcí připomínky

Minimální stáří psa ke splnění této zkoušky je 10 měsíců. Předmět pokládaný na konec stopy nesmí být větší jak 10 x 10 x 1 cm a nesmí se nápadně odlišovat od terénu, na kterém je stopa položena.

Stopovací šňůra používaná k vedení psa na stopě musí mít délku 10 - 12 m. Volné vedení psa na stopě je nepřipustné. Při postupu psa na stopě je možno chválit a povzbuzovat, čím méně se však těchto povelů používá, tím vyšší je bodové hodnocení. Stopovací šňůrou lze přibrzdit pouze rychlost postupu psa, stahování psa do směru stopy je nepřipustné a může vést k odvolání psa ze stopy.

Při poslušnosti se jako aport používá libovolný předmět psordova, mimo výstroje psa. Při dlouhodobém odložení se jedenkrát vystřelí z pistole ráže vyšší než 6 mm. Pokud pes po výstřelu opustí určené místo, rozhodčí práci ukončí a v další části zkoušky se nepokračuje.

Obrana začíná vyštěkáním pomocníka napřímo, kdy ve vzdálenosti 30 kroků se nachází poloukrytý pomocník. Psovod vyšle psa s povel "revír" a sám zůstává na místě. Po vyštěkání na povel rozhodčího se přesune psovod ke psu a pokračuje prohlídkou a výslechem. Zbraň má pomocník pouze při vyštěkání, při všech zbývajících disciplínách obrany ZMT je pomocník neozbrojen.

Pachové práce

Stopa vlastní, 150 kroků dlouhá, 15 min. stará s jedním obloukem napodobujícím pravý úhel, zakončená předmětem psordova. Limit na vypracování: 7 min.	50 bodů
Celkem	50 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Štěkání na povel u nohy	10 bodů
Odložení psa	10 bodů
Celkem	50 bodů

Obrana

Vyštěkání pomocníka	10 bodů
Prohlídka a výslech	5 bodů
Napadení při výslechu	15 bodů
Hladké zadržení 10 kroků	20 bodů
Celkem	50 bodů

Zkoušky T 1 až T 3

Prováděcí připomínky

Na zkoušku T 1 mohou nastoupit psi, kteří dosáhli stáří 12 měsíců. Zkoušky na sebe metodicky navazují, proto pro splnění zkoušky vyšší je podmínkou složení zkoušky nižší.

Zkoušky mohou být organizovány jako samostatná akce, nebo jako soutěž se zapsáním zkoušky při splnění 70% limitu ve všech třech disciplínách. (Pokud budou zkoušky zapisovány při soutěži, doporučuje Výcviková komise minimální počet v každé kategorii 3 psůvodi.)

Při rovnosti bodů dvou či více závodníků při soutěži rozhoduje vždy poslušnost, pak obrana a naposledy pachové práce. Pokud by ani toto nerozhodlo o pořadí, rozhodují jednotlivé cviky poslušnosti, tak jak jdou po sobě.

Pachové práce

Tvar stopy, její délku, stáří i umístění předmětů určí rozhodčí podle požadavků zkoušky a podle terénních podmínek. Při kladení cizích stop může být přítomen pouze rozhodčí, vedoucí zkoušek (ředitel závodu) a kladeč. Psovod nesmí znát směr, tvar ani místo ukončení stop, ani místa rozložených předmětů na stopě. Stopa se nesmí klást v takových kulturách a na takovém terénu, který by prozrazoval její směr. Předměty pokládané na stopu se nesmí barevně odlišovat od terénu, na němž je stopa položena, a nesmí svojí velikostí přesahovat rozměr 10 x 10 x 1 cm. Vhodnost předmětů přezkoumá rozhodčí před jejich použitím. Kladeč umístí předměty přímo na stopu podle pokynů rozhodčího. Předměty se nesmějí pokládat na lomy nebo do jejich bezprostřední blízkosti. Poslední předmět ukončuje stopu. Začátek stopy označuje tabulka, před níž ve vzdálenosti jednoho kroku se nachází nášlap. Na nášlapu se kladeč pohybuje asi minutu, přičemž nesmí do terénu botou vyrývat značky. Pak vykročí normálním krokem. Po položení posledního předmětu přeruší souvislý sled stopy a několika skoky do strany kladení stopy ukončí. Kladeč nesmí psovodům vyzrazovat směr ani tvar stop.

Jakmile stáří stopy odpovídá požadavkům zkoušky, vyzve rozhodčí psovoda k podání hlášení, při kterém se psovod rozhodčímu představí jménem, oznámí i jméno psa, a sdělí rozhodčímu, jakým způsobem pes označuje nalezené předměty. Sdělení je závazné, pes musí potom všechny předměty na stopě nalezené označit stejným způsobem. Psovod nastupuje na hlášení se psem upoutaným na krátkém vodítku. Na stopovací vodítko, případně postroj, přepíná psa až na pokyn rozhodčího. Poté rozhodčí ukáže psovodovi místo, kde má psa uvést na stopu. Nerozhoduje, použije-li psovod stopovací vodítko nebo nechá-li psa pracovat samostatně. Psovod musí sledovat psa ve vzdálenosti nejméně 10 kroků. Použije-li psovod stopovací vodítko, nesmí jím psa ovlivňovat k setrvání na stopě. Může jen mírným přitažením zpomalit jeho postup. Psa na stopě lze povzbuzovat a chválit, čím méně se však tyto prostředky používají, tím výše se práce posuzovaného psa hodnotí. Rychlost postupu psa na stopě musí být taková, aby mu psovod fyzicky stačil. Po ukončení stopy přepne psovod psa na krátké vodítko, nejkratší cestou dojde k rozhodčímu, podá hlášení o ukončení pachové práce a odevzdá nalezené předměty. Časové limity stanovené pro vypracování stop má právo změnit, a to jak směrem dolů, tak směrem nahoru, pouze hlavní rozhodčí, vždy s ohledem na terén nebo povětrnostní podmínky, při kterých jsou pachové práce prováděny.

Poslušnost

Poslušnost je předpokladem pro úspěšný výcvik psa. Poslušnost nesmí být samoúčelná a musí se projevat i v ostatních částech výkonu. Kromě cviků vyžadujících poslušnost jsou do této části zařazeny i výkony předpokládající obratnost, odvalu a jiné vlastnosti, které musí pes mít, aby byl použitelný v praxi. Psovod přenáší své povely na psa vždy až na povel rozhodčího, toto ustanovení platí jak pro poslušnost, tak pro obranu i pro činnost figurantů. Na cviky poslušnosti nastupuje vždy jeden pes a dlouhodobé odložení se provádí vždy na závěr poslušnosti. Po celou dobu ovladatelnosti psa u nohy psovoda by měl pes svou pravou lopatkou zůstat v těsné blízkosti levé nohy psovoda. Obíhání psovoda při obrazech čelem vzad (tzv. německé obraty) je nepřipustné. Celá poslušnost musí být na pohled radostná u nižších zkoušek i za cenu drobných nepřesností vyplývajících z překypujícího temperamentu mladého psa. Se zvyšujícím se stupněm zkoušek, klade rozhodčí větší důraz na ukázněnost a přesnost provedení jednotlivých cviků.

Při zkouškách T 1 a T 2 se při poslušnosti mohou používat jak zvukové, tak posunkové povely. Oslovit psa jménem před povelom se však povoluje pouze u přivolání. U ostatních cviků se povoluje pouze povel plus posunek. Jako apertu se u zkoušek T 1 až T 3 používá dřevěná činka psovoda. Ke střelbě je nutné používat vyšší kalibr zbraně, než je ráže 22 "poplašňák" protože jako náhrada nárazového hluku velmi slabý. Přezkušování odolnosti vůči výstřelu se doporučuje u cviků odložení za pochodu nebo u dlouhodobého odložení. Spojovat přezkušování střelby s apertem se zvláště u nižších zkoušek nedoporučuje pro nežádoucí spojitost. U zkoušky T 3 nelze používat zvukové povely u cviků č. 2, 6, 7. U cviků 1, 3, 10 se nepoužívají posunkové povely. Při přivolání z vysílačky se použije pouze jméno psa a posunek k přivolání před sebe. Na vůli psovoda se ponechává, zda použije při poslušnosti náhubek. U zkoušky T 3 se cvik vysílání na 50 kroků provádí na konkrétní cíl (praporek).

Obrana

Při zkouškách očekáváme hlavně opravdovost zákroku psa a posuzujeme, jak by pes byl schopen podobné úkoly plnit v praxi. Pozornost věnujeme i dostatečné ovladatelnosti. Průzkum terénu se provádí zásadně v přírodním prostředí. Nahrazovat terén umělými zástěnami je zakázáno.

Jako označení nalezené osoby se uznává pouze jediný způsob, a tím je vyštěkání. Při provádění cviku vyštěkání pomocníka u všech všestranných zkoušek je na rozhodnutí psovoda, zda použije ochranný náhubek, či nikoliv. V případě použití náhubku pes, který bude ohodnocen plným počtem bodů, intenzivně vyštěkává, pomocníka nenapadá, těsné obíhání úkrytu pomocníka není chybou. Občasné narážení do figuranta nebo méně intenzivní vyštěkávání je hodnoceno jako drobná chyba. Trvalejší napadání a slabé vyštěkání je hrubou chybou, intenzivní napadání bez hlasového projevu je hodnoceno jako nesplnění cviku. Napadne-li pes pomocníka, zůstávají mu body za průzkum terénu. Jestliže pes figuranta v terénu nenajde, nevyštěká nebo se od nalezeného pomocníka vzdálí, ztrácí body i za průzkum terénu pro jeho bezúčelnost. Posuzování práce bez náhubku je dostatečně známé a tedy shodné. Orientační metráž pro průzkum terénu: T 1 40x50 kroků, T 2 60x100 kroků, T 3 80x100 kroků. Ovládat psa v terénu může psod libovolným způsobem, například ultrazvukovou píšťalkou. Lze však používat pouze jeden zvolený povel. Kombinace několika povelů jako tleskání, volání, apod. se nepovoluje.

Po vyštěkání pomocníka vyzve psod označenou osobu, aby vystoupila z úkrytu, postavila se čelem k psodovi a odhodila zbraň. Vyzývat pomocníka, aby zvedl ruce nad hlavu, není nutné, pouze ho upozorníme, aby stál v klidu. Poté psod položí psa a provede prohlídku nalezené osoby. Po prohlídce se vrátí ke psu, psa si posadí k noze a probíhá výslech. Ostatní cviky, jako napadení psodovi při výslechu či prohlídce, probíhají podle požadavků té které zkoušky. Veškerá činnost pomocníka nebo pomocníků se děje vždy až na povel rozhodčího. Při všech zákusech použít pes vždy až na povel psodovi. Pomocník klade psodovi odpor až do příchodu psodovi.

Hlídkání pachatele po dobu určenou zkušebním řádem probíhá tak, že psod po upravení hlídkané osoby do polohy, kterou jí určí, položí psa do vzdálenosti 5 kroků a sám odejde do úkrytu, který mu určí rozhodčí. Po uplynutí doby pro hlídkání dá rozhodčí povel pomocníkovi, aby se pokusil psodovi odejít. Jakmile pes zakročí, pomocník krátce zabojuje, a pak přestane klást odpor a postaví se do klidu. Pes by měl klidně stojícího pomocníka pustit a dál soustředěně hlídkat. Poté dá rozhodčí povel psodovi, aby si pro psa přišel. Nepustí-li pes pomocníka, ztrácí pouze 5 bodů za pouštění.

Při všech dlouhých zadrženích, jak hladkém, tak i zkoušce odvahy a kontrolním výkonu, odchází vždy psod od pomocníka; jakmile dosáhne požadované vzdálenosti, začne pomocník pokřikem psodovi i psa provokovat. Poté psod vyzve figuranta, aby zůstal stát, a po jeho pokusu o útěk vypouští psa k zadržení. Psod okamžitě, a to co nejrychleji, následuje svého psa až do bezprostřední blízkosti střetu pomocníka se psem. Přestane-li pomocník klást odpor, psod psa na povel rozhodčího odvolá. Opustí-li pes pomocníka, nebo o něj ztrácí zájem, je to hrubá chyba, která může vést až k anulování výkonu. Nepustí-li pes pomocníka ani na povel psodovi, ztrácí 5 bodů za pouštění.

Jako zbraň používá pomocník softu, neboť údery prutem jsou v současné době zakázány zákonem na ochranu zvířat. Při zkoušce T 1 nepoužívá pomocník obušek vůbec. Při zkoušce T 2 pouze při zkoušce odvahy, kdy se snaží po zákusu odradit psa dvěma údery na povolená místa. Při zkoušce T 3 použije pomocník obušku při kontrolním výkonu, a to třemi údery po zákusu. Pomocník může mít u sebe obušek u všech zkoušek při vyštěkání jako náhražku simulující zbraň.

Doporučuje se používat ringový oblek, hlavně u speciálních zkoušek (zákroky v místnosti, apod.). Při provádění výkonu hladkého zadržení ve všech stupních zkoušek zásadně nepoužíváme rukávy, které mají krytí pouze do poloviny paže a neumožňují zákus do nadloktí. (FRABO). Obecně platí, že se závodník na akcích SKS TART může setkat při obraně se všemi druhy ochranných rukávů, včetně manžet.

Práce pomocníka při obraně musí být velmi zodpovědná a co nejvíce se přibližující k praxi. Pomocník nesmí v žádném případě ovlivňovat svými povely práci psa s úmyslem mu pomoci. Příklad: při vyštěkání pomocníka pomáhat psovi ke splnění úkolu, nebo jej ovlivňovat k setrvání. Jeho pohyby musí být přirozené bez jakýchkoli náznaků umělého boje. Jeho úkolem je odradit psa od zákroku, ať už pokřikem anebo výhrůžnými gesty. Na takové chování musí pes odpovědět zvyšující se razantností zákroku, nikoli projevem nejistoty či bázlivosti. Pomocník musí vždy dbát o bezpečnost svoji i o bezpečný zákrok psa. Vzhledem k tomu, že zvláště při vyšších zkouškách se používá ringového obleku, může docházet k zákusům na celé tělo pomocníka a nebezpečí zranění je možné. Proto je velmi důležité, aby pomocník naprosto přesně plnil požadavky rozhodčího, který celou práci v obraně nejen řídí, ale i posuzuje.

Práva a povinnosti pomocníka

Pomocník je povinen:

- znát zkušební řád a řídit se jeho ustanoveními,
- ostavit se včas na akci a být k dispozici vedoucímu akce po dobu jejího trvání,
- plnit přesně úkoly, které dostane od vedoucího akce nebo rozhodčího,
- neprozrazovat účastníkům akce údaje, které vzhledem k regulérnosti akce nemají znát,
- být ukázněný v jednání s rozhodčími, vedoucími akce, psovody, ostatními pomocníky a s účastníky akce.

Pomocník má právo na to, aby včas obdržel úplné instrukce k provádění určených úkolů.

Zkouška T 1

Pachové práce

Stopa vlastní, 30 min. stará, 450 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty psovoda na stopě. Limit na vypracování stopy: 10 min.	100 bodů
Celkem	100 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Odložení za pochodu vleže	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Aport přes překážku 80 cm	10 bodů
Kladina nízká 1 m jedním směrem	10 bodů
Štěkání na povel u nohy psovoda	10 bodů
Dlouhodobé odložení	10 bodů
Střelba	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	10 bodů
Vyštěkání nalezené osoby	20 bodů
Prohlídka a výslech	10 bodů
Napadení psovoda při výslechu	20 / 5 bodů
Hladké zadržení na 50 kroků	30 / 5 bodů
Celkem	100 bodů

Zkouška T 2

Pachové práce

Stopa cizí, 1hod. stará, 900 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty kladeče na stopě. Limit na vypracování stopy: 15 min.	100 bodů
Celkem	100 bodů

Poslušnost

Přivolání psa za pochodu k noze	10 bodů
Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň 5 kroků před psododem	10 bodů
Odložení za pochodu ve stoje	10 bodů
Aport přes překážku 1 m	10 bodů
Šplh přes překážku typu A jedním směrem	10 bodů
Kladina se žebříky jedním směrem	10 bodů
Štěkáni ve stoje 5 kroků před psododem	10 bodů
Dlouhodobé odložení	10 bodů
Střelba	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	10 bodů
Vyštěkáni nalezené osoby	15 bodů
Prohlídka a výslech	5 bodů
Napadení psododa při prohlídce	15 / 5 bodů
Doprovod	5 bodů
Hladké zadržení na 100 kroků	20 / 5 bodů
Zkouška odvahy	20 bodů
Celkem	100 bodů

Zkouška T 3

Pachové práce

Stopa cizí, 2 hod. stará, 1600 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu a jednou v ostrém, dva předměty kladeče na stopě. Limit na vypracování stopy: 20 min.	100 bodů
Celkem	100 bodů

Poslušnost

Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň 20 kroků před psododem	10 bodů
Odložení za pochodu vsedě	10 bodů
Aport šplhem přes překážku A 180 cm	10 bodů
Kladina se žebříky oběma směry	10 bodů
Štěkáni vleže 20 kroků před psododem	10 bodů
Plížení psa z 10 kroků k psododovi	10 bodů
Vysílání psa na 50 kroků	10 bodů
Přivolání psa před sebe	10 bodů
Dlouhodobé odložení, psodod v úkrytu	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	10 bodů
Vyštěkáni nalezené osoby	10 bodů
Prohlídka, výslech, doprovod	10 bodů
Napadení psododa při doprovodu	10 / 5 bodů
Hlídní pomocníka po dobu 2 min.	10 / 5 bodů
Kontrolní výkon na 200 kroků	35 / 5 bodů
Celkem	100 bodů

Zkoušky OPT 1 až OPT 3

Zkouška OPT 1

Prováděcí připomínky

Náplň poslušnosti odpovídá základnímu požadavku na ovladatelnost psa. Při dlouhodobém odložení, které se provádí zásadně na závěr poslušnosti, se přezkoušuje odolnost vůči výstřelu. Pokud pes po výstřelu opustí určené místo, rozhodčí práci ukončí a pes v další části zkoušky nepokračuje.

Průzkum přírodního terénu o rozměrech 60x150 kroků se provádí v náhubku. Označení pomocníka musí být aktivní tzn. pes musí štěkat, napadat nebo obojí. Pouhé stání u pomocníka je nedostatečné. Pokud psovod se psem přejde úkryt pomocníka o 20 kroků, rozhodčí jej zastaví a vyzve pomocníka, aby vystoupil z úkrytu. Psovod může v práci pokračovat od prohlídky. Tiché označení a nenalezení pomocníka vede ke ztrátě bodů za průzkum i označení.

Postup psovoda po určené ose musí být tichý a povely pro psa nehlukné. Přivolávat psa ze směru je povoleno buď povellem anebo krátkým písknutím. K vysílání do směru je povolen posunek.

Po označení pomocníka se na povel rozhodčího přemístí psovod ke psu, psa si přivolá k noze, sejme psovi náhubek a provede prohlídku pomocníka. Při prohlídce dojde k přepadu psovoda pomocníkem. Pes by měl razantním zákrokem pokus o přepad zlikvidovat. Po puštění pomocníka pokračujeme zhruba 20 m eskortou, při které opět pomocník psovoda napadne. Po puštění pomocníka zůstává pomocník u rozhodčího a psovod se psem na vodítku odchází do vzdálenosti 100 kroků. Na povel rozhodčího se psovod zastaví a pomocník začne pokřikem a posunky psovoda slovně napadat. Na další povel rozhodčího provádí psovod se psem kontrolní výkon. Psovod vyběhá za psem ihned po vypuštění. Při kontrolním výkonu by měl pomocník na psa zaútočit až v okamžiku, kdy pes pomocníka dostihuje, tedy ze vzdálenosti ne větší než deset kroků. Po puštění a odvolání psa se první část obrany ukončí.

Při cviku hlídání předmětu určí rozhodčí psovodovi místo, kde odloží psa v náhubku, a psovod položí před psa svůj osobní předmět. Pes nesmí na předmětu ležet. Po povelu "hlídej" odchází psovod do úkrytu tak, aby na psa viděl (bezpečnostní důvody, sundání náhubku, apod.). Pes však psovoda vidět nesmí. Po době, kterou určí rozhodčí, vyjde pomocník a bude se pokoušet odlákat psa od předmětu nebo mu předmět sebrat. Pes klidně procházejícího pomocníka nesmí napadat, zaútočit by měl až při jeho pokusu psa slovně ovlivňovat anebo při přímém pokusu mu předmět odebrat.

Neúplatnost psa se přezkoušuje v náhubku, kdy pes je uvázan na místo určené rozhodčím, psovod je v úkrytu a cizí osoba se pokusí psa odvázat a odvést. Pes musí tomuto pokusu razantně a sebevědomě zabránit.

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Štěkání na povel u nohy	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	20 bodů
Označení pomocníka	20 bodů
Prohlídka	10 bodů
Přepadení při prohlídce	15 / 5 bodů
Eskorta a přepad	25 / 5 bodů
Kontrolní výkon na 100 kroků	95 / 5 bodů
Hlídání předmětu	20 bodů
Neúplatnost psa	30 bodů
Celkem	250 bodů

Zkouška OPT 2

Prováděcí připomínky

V objektu, který schválí rozhodčí po dohodě s vedoucím zkoušek, je ukryt pomocník. Psovod, se psem bez náhubku, vyzve pomocníka, aby opustil úkryt. Po neuposlechnutí výzvy vyšle psovod psa k průzkumu objektu. Pes musí samostatně a plánovitě prověřit objekt a nalezenou osobu označit.

Přepad psovoda ze zálohy probíhá tak, že psovod s upoutaným psem bez náhubku je za pochůzky přepaden skrytým pomocníkem. Pes musí na přepad reagovat razantním a tvrdým zákusem, který zabrání napadení psovoda. Při zákusu pouští psovod vodítko.

Likvidace výtržnosti je prováděna na volném prostranství, kdy dva pomocníci simulují dva výtržníky, kteří svým hlučným chováním ruší kupříkladu noční klid. Psovod se psem na vodítku a v náhubku je vyzve k zastavení a vyzývá je ke klidu. Po této výzvě jeden z pomocníků psovoda napadne a po zákroku psa se druhý pomocník dává na útěk. Pes musí klidně stojícího prvního pomocníka opustit a pronásledovat prchajícího, kterého se snaží údery náhubkem zastavit a znemožnit mu další útěk. Po zastavení druhého pomocníka si psovod s prvním pomocníkem dojde pro psa. Vzdálenost mezi likvidovanými pomocníky nesmí být větší než 25 kroků.

Zákrok v místnosti se provádí v objektu, kde je imitována velmi hlučná zábava, při které dochází k výtržnostem. Psovod se psem vstoupí do místnosti a vyzývá osoby zde zúčastněné ke klidu. Společnost reaguje nadměrným hlukem, gestikulací a hází po dvojici lehké předměty jako plastické láhve, papírové krabice, apod. Po určené době, na povel rozhodčího, jeden z návštěvníků opatřený ochranným oděvem, manžetou nebo rukávem podnikne na psovoda útok. Psovod drží psa po celou dobu zákroku na vodítku.

Kontrolní výkon probíhá tak, že první pomocník ve vzdálenosti 150 kroků provádí protiútok a v momentě, kdy pes s prvním pomocníkem bojuje, vybíhá z úkrytu vzdáleného zhruba třicet metrů druhý pomocník a snaží se psa odehnat. Pes musí prvního pomocníka okamžitě pustit a zlikvidovat útok druhého pomocníka. Psovod běží za psem okamžitě po vypuštění. Po odvolání psa vyzve pomocníky, aby se chovali klidně, a zadním doprovodem je odvede k rozhodčímu.

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Štěkání na povel u nohy	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Obrana

Průzkum objektu a označení pomocníka	30 bodů
Přepad psovoda při pochůzce	15 / 5 bodů
Likvidace výtržnosti (dva pomocníci)	30 bodů
Zákrok v místnosti	40 bodů
Kontrolní výkon 150 kroků (dva pomocníci)	130 bodů
Celkem	250 bodů

Zkouška OPT 3

Prováděcí připomínky

Výcviková komise SKS TART doporučuje, aby se nejvyšší obranářská zkouška skládala na vrcholových soutěžích, jako je kupříkladu mistrovství republiky, či jiné závody konané podle této zkoušky, vzhledem ke konkurenci ostatních závodníků i vzhledem k tomu, že je tato zkouška vlastně zkouškou dvoudenní.

Avizace se provádí zásadně v noci, kdy je závodníkovi určena rozhodčím osa postupu, na které se ukrývá nejvýše 3 kroky od osy pomocník. Psovod se psem na vodítku postupuje po dané ose a pes musí psovoda, pokud možno tichým způsobem, upozornit na přítomnost ukrytého figuranta. Pokud je psovod přesvědčen, že pes pomocníka zaregistroval, zastaví se a oznámí rozhodčímu tuto skutečnost. Rozhodčí se rozsvícením svítilny přesvědčí o přítomnosti pomocníka a práci ohodnotí. Pokud se psovod zmýlí, je cvik ukončen.

Noční hladké zadržení se provádí tak, že psovod se psem stojí na určeném místě; ve vzdálenosti 60 kroků se objeví pomocník, který může být na krátkou dobu osvětlen kuzelem svítilny anebo ve tmě způsobí hluk, který upozorní psa na jeho přítomnost. Psovod vyzve pomocníka povel "stůj" a psa v zápětí vypouští k zadržení. Psovod vybíhá současně se psem. Po doběhnutí psovoda dojde k odvolání psa a psovod ohlásí rozhodčímu ukončení práce.

Poslušnost

Přivolání psa za pochodu k noze	10 bodů
Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Odložení za pochodu vleže	10 bodů
Aport přes překážku 1 m	10 bodů
Šplh přes překážku 180 cm tam i zpět	10 bodů
Kladina nízká 1 m jedním směrem	10 bodů
Štěkání psa u nohy psovoda	10 bodů
Dlouhodobé odložení 25 kroků	10 bodů
Střelba	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Denní práce	
Průzkum objektu - označení pomocníka	30 bodů
Zákrok v místnosti	30 bodů
Přepad psovoda	20 bodů
Prohlídka, výslech, doprovod	10 bodů
Hladké zadržení pomocníka 150 kroků	45 / 5 bodů
Kontrolní výkon 200 kroků	95 / 5 bodů
Noční práce	
Avizace za pochodu	30 bodů
Hladké zadržení pomocníka 60 kroků	30 bodů
Celkem	300 bodů

Zkoušky SPT 1 až SPT 3

Zkouška SPT 1

Prováděcí připomínky

Při poslušnosti v době, kdy je pes odložen, se jedenkrát vystřelí z pistole. Pokud pes po výstřelu opustí místo, je poslušnost ukončena a v další části zkoušky se nepokračuje.

Pro vypracování stopy platí stejné podmínky jako u T 2.

Nalezení ztraceného předmětu - po vypracování stopy odchází psovod se psem do vnitřního prostoru položené stopy a po cestě upustí za sebe libovolný předmět (výstroj psa není chybou) tak, aby to pes nezpozoroval. Po ujití 30 kroků se psovod zastaví a začne se prohledávat, naznačuje tak, že něco hledá. Po krátké době dá psovi povel "hledej, aport" a posunkem naznačí psovi směr hledání. Pes by se měl okamžitě pomocí čichu a zraku zorientovat a ztracený předmět nalézt a přinést zpět k psovodovi.

Rozlišení probíhá v pachově čistém prostoru tak, že pes je odložen v místě vzdáleném od pachové práce asi 25 kroků. Na povel rozhodčího psovod s pomocníkem odejdou do určeného prostoru, kde před sebe odhodí předměty k rozlišení. Pomocník dva a psovod jeden. Pak se oba vrátí na určené místo. Psovod přivede psa do vzdálenosti 5 kroků od předmětů. Z připraveného igelitového sáčku, kde má ostatní předměty, dá psovi načichat a vyšle psa k vypracování cviku. Pokud pes předmět přinese, nebo označí zalehnutím, provedeme druhý pokus s jiným předmětem. Předměty musí být rozloženy tak, aby bylo při označení zalehnutím naprosto přesvědčivé, který předmět pes označuje. Vyslat psa k předmětům lze pouze dvakrát a po celou dobu činnosti nesmí psovod psa ovlivňovat žádnými povely. Pokud tak učiní, je cvik anulován. U zkoušek SPT 1 a SPT 2 se další disciplíny pachových prací, jako jsou rozlišovačky, apod., provádějí až po úspěšném vypracování stopy (minimálně 70 bodů).

Pachové práce

Stopa cizí, 60 min. stará, 900 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty kladeče na stopě, limit na vypracování stopy: 15 min.	100 bodů
Nalezení ztraceného předmětu psovoda na vzdálenost 30 kroků.	20 bodů
Rozlišení vlastního předmětu psovoda mezi dvěma cizími předměty pomocníka, dva pokusy.	30 bodů
Celkem	150 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Zkouška SPT 2

Prováděcí připomínky

Shodné jako u zkoušky psa stopaře prvního stupně, rozdíl je pouze v počtu pomocníků při rozlišení předmětu.

Pachové práce

Stopa cizí, 2 hod. stará, 1600 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu a jednou v ostrém, dva předměty kladeče na stopě, limit na vypracování stopy: 20 min.	100 bodů
Rozlišení vlastního předmětu psovoda mezi čtyřmi cizími předměty pomocníků, dva pokusy.	50 bodů
Celkem	150 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Zkouška SPT 3

Prováděcí připomínky

Každou stopu musí pokládat jiný kladeč. Rozhodčí určí, v jakém pořadí se budou stopy vypracovávat. Časový odstup mezi oběma stopami je minimálně dvě hodiny.

Pachové práce

Stopa cizí, 2 hod. stará, 800 kroků dlouhá, třikrát lomená - dvakrát v pravém a jedenkrát v ostrém úhlu, dva předměty kladeče na stopě, limit na vypracování: 15 min.	100 bodů
Stopa cizí, 4 hod. stará, 1500 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty kladeče na stopě, položená na dvou rozdílných terénech. Limit na vypracování: 25 min.	100 bodů
Celkem	200 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů